

Ontwerp-Ruimtelijk VeiligheidsRapport

*bij het ontwerp Gemeentelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan
nr 175 Afrikalaan*

*in opdracht van
Stad Gent*

Versie: 2.0

Datum: 16/05/2024

SERTIUS NV

RVR/23/01

INHOUDSTAFEL

AFKORTINGEN EN TERMINOLOGIE	I
KAARTEN EN TABELLEN	III
INLEIDING.....	A
LEESWIJZER	C
I. ALGEMEEN	1
1. Situering	1
2. Motieven opmaken RUP	5
II. RISICO'S VAN ZWARE ONGEVALLen	1
1. Methodiek	2
1.1. Algemene toelichting bij aanpak.....	2
1.2. Geplande ontwikkelingen rond bestaande inrichtingen	4
1.3. Gepland(e) bedrijventerrein(en)	4
2. Voorgenomen plan.....	6
2.1. Geplande ontwikkelingen rond bestaande inrichtingen	6
2.1.1. <i>Identificatie en analyse Seveso-inrichtingen</i>	6
2.1.2. <i>Identificatie en analyse geplande ontwikkelingen</i>	6
2.1.3. <i>Beoordeling</i>	7
2.1.3.1. <i>Algemeen</i>	7
2.1.3.2. <i>Christeyns nv</i>	8
2.1.3.3. <i>KRONOS EUROPE S.A./N.V.</i>	11
2.1.4. <i>Samenvattend besluit</i>	12
2.2. Geplande bedrijventerreinen	13
2.2.1. <i>Algemeen</i>	13
2.2.2. <i>Zone Z1 en Z2a – zone voor bedrijven_type Seveso</i>	14
2.2.2.1. <i>Algemeen</i>	14
2.2.2.2. <i>Beoordeling</i>	14
2.2.3. <i>Samenvattend besluit</i>	16
2.3. Stedenbouwkundige voorschriften	17
3. Domino-effecten	19
III. MOEILIKHEDEN EN LEEMTEN IN DE KENNIS	1
1. Informatieverzameling	1
2. Externe (mens)risico's & Milieurisico's	1
2.1. Algemeen	1
2.2. Externe (mens)risico's	1
2.3. Milieurisico's	2
2.3.1. <i>Algemeen</i>	2

2.3.2. <i>Landhabitats</i>	3
2.3.3. <i>Waterhabitats</i>	4
2.3.4. <i>Besluit</i>	4
IV. ALGEMEEN BESLUIT	1
V. NIET-TECHNISCHE SAMENVATTING	1
REFERENTIES	1

AFKORTINGEN EN TERMINOLOGIE

Afkorting	Omschrijving
Δ1%	Afstand waarop een ongeval nog 1% letaliteit onder de blootgestelde personen (onbeschermd en ter plaatse blijvend) kan teweegbrengen.
APA	Algemeen Plan van Aanleg
BS	Belgisch Staatsblad
BPA	Bijzonder Plan van Aanleg
BRV	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
BVR	Besluit Vlaamse Regering
DABM	Decreet van 5 april 1995 houdende Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid
FN-curve	Groepsrisicocurve Dubbel logaritmische curve die het verband weergeeft tussen de omvang van de getroffen groep <i>N</i> en de kans <i>f</i> dat in een keer een groep van ten minste een bepaalde grootte omkomt.
GemRUP	Gemeentelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan
Gevaarlijke stof	Een stof of mengsel beantwoordend aan de criteria van deel 1 van bijlage I of met naam genoemd in deel 2 van bijlage I van de Seveso III-richtlijn.
GIS	Geographical Information System
GR	Groepsrisico Het groepsrisico is de kans, per jaar, dat een aantal personen in de omgeving gelijktijdig omkomen door zware ongevallen binnen de bestudeerde onderneming.
Inrichting	Het gehele door een exploitant beheerde gebied waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in een of meer installaties, met inbegrip van gemeenschappelijke of bijbehorende infrastructuur of activiteiten (= definitie in Samenwerkingsakkoord) <u>en</u> waarop het SWA van toepassing is. Dit omvat aldus de zgn. lage- en hogedrempelinrichtingen.
IRC	Isorisicocontour Lijn op een kaart die punten van gelijk plaatsgebonden risico met elkaar verbindt.
KB	Koninklijk Besluit
LPG	Liquefied Petroleum Gas (tot vloeistof verdicht brandbaar gas)
MB	Ministerieel Besluit
OVR	OmgevingsVeiligheidsRapport
PR	Plaatsgebonden risico Kans dat een persoon omkomt t.g.v. zware ongevallen in de bestudeerde onderneming, uitgaande van de veronderstelling dat deze persoon permanent en totaal onbeschermd aanwezig is op een bepaalde plaats in de omgeving van de onderneming.
RUP	Ruimtelijk UitvoeringsPlan
QRA	Kwantitatieve risicoanalyse (<i>Quantitative Risk Analysis/Assessment</i>)
RSV	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Afkorting	Omschrijving
RVR	Ruimtelijk VeiligheidsRapport
RVT	Rust- en VerzorgingsTehuis
Sevesobedrijf	Synoniem voor Seveso-inrichting
Seveso-inrichting	Synoniem voor 'inrichting' (zie hoger), alsook synoniem voor Sevesobedrijf
Seveso III-richtlijn	Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing en de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad.
SWA (Seveso III)	Samenwerkingsakkoord Seveso III Samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken (publicatie in BS 10/6/2016)
SWA-VR	SamenWerkingsAkkoord-VeiligheidsRapport
Team Omgevings- effecten	Subentiteit van het Departement Omgeving bevoegd voor o.m. veiligheidsrapportage, van de Vlaamse overheid, Departement Omgeving, afdeling Gebiedsontwikkeling, omgevingsplanning en -projecten
VCRO	Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
VR	VeiligheidsRapport
[ref]	Referenties worden aangeduid door middel van vierkante haakjes. De referenties zijn opgenomen achteraan in voorliggend rapport.

KAARTEN EN TABELLEN

Hierna wordt een overzicht gegeven van de kaarten die in dit document vervat zijn. De aanduiding met '▼' betekent dat deze kaarten op het einde van dit document terug te vinden zijn.

Kaarten

- Kaart 1 ▼ Kruising consultatiezones hogedrempelinrichtingen met RUP Afrikalaan
- Kaart 2 ▼ Bedrijfsterrein Christeyns NV incl. IRC's

Tabellen

- Tabel I.1 Zones met korte duiding ruimtelijke principes en bestemmingen
- Tabel II.1 Overzicht mogelijke aandachtgebieden binnen de zones die (deels) worden overlapt door een consultatiezone
(van Christeyns NV en/of KRONOS EUROPE S.A./N.V.)

INLEIDING

ALGEMEEN – Met het planvoornemen Ruimtelijk UitvoeringsPlan Afrikalaan geeft de Stad Gent uitvoering aan de beleidslijnen m.b.t. de omgeving Afrikalaan uit de Structuurvisie 2030 – Ruimte voor Gent. De doelstelling voor de omgeving van de Afrikalaan is een transformatie van deze economische zone naar een nieuw stadsdeel mét (efficiënt benutte) ruimte voor eigentijdse bedrijvigheid en een verweving met wonen. Centraal in het plangebied bevindt zich een Seveso-inrichting, m.n. de hogedrempelinrichting van Christeyns NV. Het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan beoogt een juridisch-planologisch kader te bieden voor de activiteiten van deze inrichting.

De zones binnen het planvoornemen situeren zich (deels) in de consultatiezone van bestaande Seveso-inrichtingen.¹ Uit het ruimtelijk programma voor de betrokken zones blijkt dat het hierbij (ook) om aandachtsgebieden gaat (nl. gebieden met woonfunctie), zodat de plandoelstelling voor deze zones te kwalificeren is als een ontwikkeling rond de bestaande Seveso-inrichtingen in kwestie. Verder kunnen bepaalde zones binnen het planvoornemen aanleiding geven tot een toename van de populatie in de omgeving van de betreffende Seveso-inrichtingen, in het bijzonder dan van de Seveso-inrichting van Christeyns NV, ongeacht de kwalificatie ervan als aandachtsgebied in de zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage [RVR-besluit]. Dit laatste kan mogelijks een impact hebben op het groepsrisico van de betrokken Seveso-inrichting(en).

Het planvoornemen biedt bovendien, zoals aangegeven, een planologisch kader voor de activiteiten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV. De bestemming (en begrenzing) van deze Seveso-inrichting maakt dus deel uit van het van het voorgenomen ruimtelijke programma van het beoogde Ruimtelijk UitvoeringsPlan.

Op basis van het [RVR-besluit] vraagt het Team Omgevingseffecten, inzonderheid gelet op de grote verwevenheid tussen de verschillende functies binnen het plan, dat een Ruimtelijk VeiligheidsRapport (RVR) wordt opgemaakt.

Voorliggend (ontwerp-)RVR is opgemaakt in opdracht van de Stad Gent, Departement Stedelijke Ontwikkeling – Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning en kadert binnen het geïntegreerde planningsproces met het oog op het definitief vaststellen van het gemeentelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan Afrikalaan.

De uitgangspunten van dit (ontwerp-)RVR zijn de stedenbouwkundige voorschriften [Stedenbouwkundige voorschriften] en het grafisch plan [Grafisch plan]. Een verwijzing in dit (ontwerp-)RVR naar het Ontwerp RUP nr. 175 Afrikalaan, verder kortweg het Ontwerp RUP, staat gelijk met een verwijzing naar deze twee documenten.

Aan bedrijven waar(binnen) belangrijke hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn en die daardoor onder de Seveso III-richtlijn (en het SWA Seveso III) vallen, kunnen er

¹ Onder 'consultatiezone' wordt verstaan: een door de administratie bepaalde afstand rond de terreingrens van een Seveso-inrichting, afhankelijk van de risico's die uitgaan van de Seveso-inrichting en de kans op domino-effecten vanuit de omgeving op de Seveso-inrichting.

risico's van zware ongevallen verbonden zijn. Om binnen de besluitvorming voor het vaststellen van het gemeentelijk Ruimtelijk UitvoeringsPlan rekening te houden met deze risico's voor zowel mens als milieu wordt in voorliggend (ontwerp-)RVR een evaluatie in dit verband gemaakt. Hiervoor worden *enerzijds* de bij het Team Omgevingseffecten gekende bestaande Seveso-inrichtingen waarvan de consultatiezone een zone (deels) overlapt meegenomen voor (verdere) evaluatie. Voor deze Seveso-inrichtingen vormt het planvoornemen dan een ontwikkeling die in het (ontwerp-)RVR verder wordt beoordeeld, althans voor zover de ontwikkeling (herbestemming) binnen de consultatiezone als een aandachtsgebied kwalificeert. Verder wordt in elk geval en los van deze kwalificatie als aandachtsgebied, beoordeeld in welke mate het planvoornemen een impact heeft op het groepsrisico. *Anderzijds* zullen met betrekking tot het geplande bedrijventerrein waarbinnen Seveso-inrichtingen niet worden uitgesloten, de relevante aandachtsgebieden in kaart worden gebracht die gelegen zijn binnen een afstand van (maximum) 2 km rond het bedrijventerrein.² Het betreft hier zowel actuele aandachtsgebieden als deze die het gevolg zijn van het planvoornemen.

OPMAKEN RVR - Het (ontwerp-)Ruimtelijk VeiligheidsRapport werd in overeenstemming met de betrokken regelgeving opgemaakt door een erkend VR-deskundige, m.n. ir. F. Maesen (erkenning 2015/VR038) van Sertius met ondersteuning van L. Kerkstoel en Niels Witvrouwen van Sertius.

Ir. F. Maesen,
VR-deskundige
Sertius

R. Mandervelt,
Ruimtelijk planner

² Dit is de afstand voor de standaard consultatiezone die voor lagedrempelinrichtingen wordt gebruikt.

LEESWIJZER

In voorliggend (ontwerp-)Ruimtelijk VeiligheidsRapport (ontwerp-RVR) wordt het planvoornemen om het gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GemRUP) nr. 175 Afrikalaan vast te stellen onderzocht in het licht van inrichtingen waar belangrijke hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn en hierdoor onder de Seveso III-richtlijn (en ook het SWA) vallen. Dit onderzoek vindt zijn oorsprong in het gegeven dat aan dergelijke ondernemingen risico's van zware ongevallen voor zowel mens als milieu verbonden kunnen zijn.

Vooreerst wordt, als achtergrond voor het onderzoek, een overzicht gegeven van de zones met in het algemeen het beoogde ruimtelijke programma (functies, bestemmingen). Voor meer gedetailleerde informatie inzake de ruimtelijke afbakening van de zones en de beschrijving van het ruimtelijke programma (bestemmingen, beoogde functie(s)) wordt verwezen naar het Ontwerp RUP.

De verdere uitwerking van het plan(voornemen) en de besluitvorming daaromtrent maakt deel uit van het geïntegreerde planproces, zodat eventuele wijzigingen aan het planvoornemen t.o.v. het Ontwerp RUP samen worden uitgewerkt met (en beoordeeld in) de risicobeoordeling in het (ontwerp-)RVR. Evident kunnen wijzigingen aan het plan het gevolg zijn van de beoordeling in het (ontwerp-)RVR. Deze beoordeling maakt deel uit van het geïntegreerde planproces.

Vervolgens wordt de methodiek voor de beoordeling beschreven waarbij er in grote lijnen een onderscheid is te maken tussen enerzijds het onderzoek van *geplande ontwikkelingen rond de bestaande Seveso-inrichtingen* en anderzijds de beoordeling van de *weershouden bedrijventerreinen*, wat in het planvoornemen de bestendiging (en de begrenzing inzake ontwikkelingsmogelijkheden) van de bestaande Seveso-inrichting van Christeyns NV inhoudt.³ Het onderzoek en de beoordeling van de risico's voor de mens (het betreft dan de aandachtsgebieden 'gebieden met woonfunctie' en 'terreinen met een kwetsbare locatie') is een kwantitatief onderzoek gebaseerd op de risicocriteria die in het Vlaamse Gewest gehanteerd worden bij opmaken van voorliggend rapport.⁴ Andere aandachtsgebieden worden binnen het (ontwerp-)RVR op een kwalitatieve wijze beoordeeld. Hetzelfde geldt voor de beoordeling van de milieurisico's.

Specifiek voor het planvoornemen is dat de uit te voeren beoordeling in het voorliggende (ontwerp-)RVR verband houdt met de (planologische bestendiging en begrenzing van de) bestaande Seveso-inrichting van Christeyns NV, zodat gesteund kan worden op (de gedetailleerde informatie in) het recente, goedgekeurde OVR/20/11.

Ten slotte wordt een toelichting gegeven inzake de moeilijkheden en leemten in de kennis.

³ Zone voor bedrijven_type Seveso (Z1) waarbij de [Stedenbouwkundige voorschriften] bij het ontwerp bepalen dat Seveso-inrichtingen kunnen worden toegelaten als er voldaan is aan de in Vlaanderen geldende risicocriteria én de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van de NV Christeyns, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers. Dit wordt afgeleid uit de nabestemming die is opgenomen voor deze zone Z1.

⁴ [Code goede praktijk risicocriteria, 2006]

Voor wie snel een zicht wenst op het resultaat van het onderzoek in het RVR, wordt verwezen naar de niet technische samenvatting die als een apart document wordt gevoegd.

I. ALGEMEEN

1. SITUERING

ALGEMEEN – Het voorliggend Ontwerp-Ruimtelijk VeiligheidsRapport (ontwerp-RVR) kadert binnen het geïntegreerd planningsproces met het oog op het vaststellen van het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GemRUP) Afrikalaan.

RSG EN STRUCTUURVISIE 2030 – De Structuurvisie 2030 - Ruimte voor Gent (2018) bouwt verder op de beleidslijnen uit het Ruimtelijk Structuurplan Gent (RSG) uit 2003 en omvat de ambities voor het ruimtelijk beleid van de stad tot 2030 en daarna. Het document biedt een leidraad voor de ruimtelijke keuzes in het betrokken gebied en dit in functie van een duurzame ruimtelijke ontwikkeling op lange termijn (2030), met doorkijk naar een klimaatneutrale stad tegen 2050.

Het projectgebied maakt deel uit van de kernstad, d.i. de gordel van 19de eeuwse wijken rond de binnenstad (het historisch centrum en het kunstenkwartier). De structuurvisie stapt af van monofunctionele ontwikkelingen en kiest voor een meer evenwichtige verweving van diverse functies, dit met respect voor de eigenheid van het gebied. Het samenbrengen van functies creëert nabijheid en dynamiek. Voor de Afrikalaan, benoemd als 'economische zone verweven binnen de stedelijke ruimte', blijft de klemtoon weliswaar bij de economische activiteiten.⁵

Wegens het strategisch belang is de omgeving van de Afrikalaan geselecteerd als onderdeel van de 'noordelijke strategische zone'. In het RSG (2003) zijn de Dampoort en de Oude Dokken al als strategisch project geselecteerd. Het project Oude Dokken is intussen in uitvoering, het project-Dampoort bevindt zich nog in onderzoeksfase (RUP en effectbeoordeling). De Structuurvisie 2030 - Ruimte voor Gent verruimt de scope door ook de omgeving van de Afrikalaan en het vormingsstation mee te betrekken als onderdeel van de strategische zone. Het wensbeeld voor de omgeving van de Afrikalaan wordt als volgt omschreven: 'We structureren dit vrij organisch gegroeide en diverse bedrijfengebied door een sterkere groene dooradering van het geheel met leesbare fietsrelaties richting binnenstad en de site Oude Dokken. Door verweving met wonen en optimaal ruimtegebruik maken we er een gemengde economische zone van'.⁶

RSV EN BRV – Gent wordt in het RSV geselecteerd als grootstedelijk gebied, waardoor de stad een belangrijke taak krijgt inzake de opvang van de toekomstige behoefte voor woningen, bedrijven en andere grootstedelijke functies. Het grootstedelijk gebied Gent werd afgebakend met een besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan afbakening grootstedelijk gebied Gent.

De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) goed. Op termijn zal dit plan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vervangen. Dit plan omvat een toekomstbeeld en een overzicht van beleidsopties op

⁵ Structuurvisie 2030 - Ruimte voor Gent (2018), p. 71.

⁶ Structuurvisie 2030 - Ruimte voor Gent (2018), p. 95.

lange termijn, met name de strategische doelstellingen. De Vlaamse Regering heeft hiermee een beleidslijn uitgezet die een vernieuwde filosofie en aanpak in het ruimtelijk beleid wil inzetten. In de nieuwe visie heeft de Vlaamse Regering in het bijzonder aandacht voor het delen van ruimte en het verweven van functies.

RSP - Binnen het provinciaal ruimtelijk structuurplan vervult de stad een belangrijke rol binnen het 'kerngebied'.

GRAFISCH PLAN – De contour van het planvoornemen samen met de onderverdeling in zones (en in voorkomend geval de verschillende deelzones) is opgenomen in het [Grafisch plan]. De tabel I.1 hierna geeft een overzicht van deze zones met een korte algemene duiding van de eraan gekoppelde ruimtelijke principes en bestemmingen, zoals opgenomen in het Ontwerp RUP.

Tabel I.1 Zones met korte duiding ruimtelijke principes en bestemmingen	
Zone	Ruimtelijke principes en bestemmingen
Z1 (Zone voor bedrijven – type Seveso met nabestemming 'zone voor bedrijven')	Deze zone is bestemd voor industriële bedrijven_type Seveso. Seveso-inrichtingen kunnen wel maar worden toegelaten als er voldaan is aan de in Vlaanderen geldende risicocriteria én de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers.
Z2 (Zone voor bedrijven)	Deze zone is bestemd voor bedrijven, wegenis en groene ruimten. Seveso-inrichtingen zijn uitgesloten. Bedrijfs- of conciërgewoningen zijn niet toegestaan binnen de 50 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (Z1). Publiekstreckende locaties* en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1) In deelzone Z2a zijn activiteiten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV, GOVI en eventuele rechtsopvolgers toegelaten, voor zover deze activiteiten geen aanwezigheid van hoeveelheden Seveso-producten die aanleiding kunnen geven tot een zwaar ongeval met onaantoonbare externe menseffecten tot gevolg, zoals bedoeld in de Vlaamse regelgeving inzake Seveso-inrichtingen, met zich meebrengen.
Z3 (Zone voor gemengde stedelijke functies)	Deze zone is bestemd voor verweefbare bedrijven, kantoren, wonen, grootschalige verblijfsaccommodatie voor studenten, detailhandel, diensten, toeristisch logies, gemeenschapsvoorzieningen, reca en recreatie, openbare en private wegenis en groene ruimten. Wonen (incl. conciërgewoningen en bedrijfswoningen), grootschalige verblijfsaccommodatie voor studenten, detailhandel, diensten, toeristisch logies, gemeenschapsvoorzieningen, reca en recreatie zijn niet toegestaan op minder dan 50 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1). Publiekstreckende locaties en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1)
Z4 (Zone voor stedelijk wonen)	Deze zone is bestemd voor wonen, diensten, detailhandel, reca en gemeenschapsvoorzieningen, openbare en private groene ruimten en wegenis. Publiekstreckende locaties en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1)
Z5 (Zone voor bovenlokale wegen)	In deze zone zijn alle werken toegelaten die betrekking hebben op de aanleg, het beheer en het onderhoud van de vereiste wegenis en aanhorigheden.
Z6 (Zone voor lokale ontsluitingswegen)	In deze zone zijn alle werken toegelaten die betrekking hebben op de aanleg, het beheer en het onderhoud van de vereiste wegenis en aanhorigheden en groene ruimten.
Z7 (Zone voor lokale ontsluitingswegen met nabestemming zone voor openbaar park)	Voor de bestemming en inrichting van de weg in zijn huidige functie, zijn de voorschriften van de zone voor lokale ontsluitingswegen (Z6) van toepassing. Eenmaal de nabestemming ingaat, zijn de inrichtingsvoorschriften van de zone voor park (Z8) van toepassing.
Z8 (Zone voor openbaar park)	Deze zone is bestemd als openbaar park. Kleinschalige constructies in functie van het recreatief gebruik en het onderhoud van het park zijn toegelaten. Publiekstreckende locaties en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso met nabestemming zone voor bedrijven (Z1)

* locaties die zodanig ingericht zijn dat er méér dan 500 bezoekers tegelijk aanwezig kunnen zijn. Het gaat hierbij zowel om locaties in een gebouw of in een deel van een gebouw als om locaties in open lucht. Voorbeelden van publiekstreckende locaties zijn een congrescentrum met grote aula's, een (open lucht) theater, een sporthal (of terrein) met tribune of een grote dancing.

**Tabel I.1 (vervolg)
Zones met korte duiding ruimtelijke principes en bestemmingen**

Zone	Ruimtelijke principes en bestemmingen
Z3 en Z4	<p>Tijdelijke inrichtingen onder de vorm van bedrijven, diensten, reca, recreatie, gemeenschapsvoorzieningen (met uitzondering van grootschalige collectieve verblijfsaccommodatie voor studenten), woningen voor noodopvang, stadsgerichte landbouw of socio-culturele activiteiten en dit voor zover de draagkracht van de omgeving niet wordt overschreden.</p> <p>In de zone voor gemengd stedelijke functies (Z3) en in de zone voor stedelijk wonen (Z4) zijn tijdelijke inrichtingen mogelijk.</p> <p>Woningen voor noodopvang zijn niet toegestaan op minder dan 50 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (Z1). Tijdelijke inrichtingen met publiekstreckende locaties en kwetsbare locaties zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (Z1).</p>
Alle zones behalve Z1	<p>Stadsgerichte landbouw en kleinschalige constructies voor gemeenschapsvoorzieningen zijn niet toegestaan op minder dan 100 m van de zone voor bedrijven_type Seveso (Z1).</p>

2. Motieven opmaken RUP

Het planproces beoogt de transformatie van de economische zone van de omgeving van de Afrikalaan naar een nieuw stadsdeel met (efficiënt benutte) ruimte voor eigentijdse bedrijvigheid en een verweving met wonen. Hiermee geeft de Stad Gent uitvoering aan de beleidslijnen uit de Structuurvisie 2030 – Ruimte voor Gent. Met het vast te stellen GemRUP beoogt de Stad Gent ook planmatige zekerheid te bieden aan de Seveso-inrichting gevestigd binnen het plangebied evenwel met een begrenzing van de ontwikkelingsmogelijkheden ervan ten aanzien van de overige in het plan beoogde ontwikkelingen.

II. RISICO'S VAN ZWARE ONGEVALLEN

ACHTERGROND - De evaluatie van de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen kadert binnen de Seveso III-richtlijn. Inzake het beleid betreffende de ruimtelijke ordening heeft dit mede geleid tot een aanpassing van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM). Meer bepaald omvat het decreet van 18 december 2002⁷ tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende 'algemene bepalingen inzake milieubeleid' een titel IV betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage. De bepalingen inzake het opmaken van een ruimtelijk veiligheidsrapport (RVR) zijn opgenomen onder deze titel IV en moeten dan samen worden gelezen worden met de VCRO. Verder dient ook melding te worden gemaakt van het besluit van de Vlaamse regering houdende nadere regels inzake ruimtelijke veiligheidsrapportage [RVR-besluit]. Als doelstelling geldt hierbij dat op een langetermijnbasis een voldoende veiligheidsafstand moet bestaan tussen Seveso-inrichtingen en zgn. aandachtsgebieden, zoals die zijn omschreven in het voormelde [RVR-besluit].

Dit betekent dat naar bedrijven of inrichtingen toe enkel deze die onder de Seveso III-richtlijn (en het SWA Seveso III) vallen, relevant zijn in het kader van het (ontwerp-)RVR. Bij de bedrijven die vallen onder de Seveso III-richtlijn, kortweg 'Seveso-inrichtingen' genoemd, bestaat er een onderscheid tussen hoge- en lagedrempelinrichtingen. Een hogedrempelinrichting is een inrichting die naar de hoeveelheid gevaarlijke stoffen toe de hoge drempel⁸ overschrijdt, terwijl een lagedrempelinrichting dan over hoeveelheden gevaarlijke stoffen beschikt gelegen tussen de lage en de hoge drempel. In het kader van de ruimtelijke veiligheidsrapportering wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de hoge- en lagedrempelinrichtingen.

De Vlaamse regelgeving beoogt de preventie van zware ongevallen die het gevolg kunnen zijn van bepaalde industriële activiteiten en de beperking van de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu. De inrichtingen die door deze regelgeving worden gevat, zijn inrichtingen waarin belangrijke hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn ('Seveso-inrichtingen'). De preventie van zware ongevallen en de beperking van de gevolgen daarvan, gebeurt op twee niveaus:

- Op planniveau: door in het beleid inzake ruimtelijke ordening rekening te houden met de noodzaak om op lange termijn:
 - een voldoende veiligheidsafstand te laten bestaan tussen enerzijds Seveso-inrichtingen en anderzijds woongebieden, door het publiek bezochte gebouwen en gebieden, recreatiegebieden en, voor zover mogelijk, grote transportroutes;⁹

⁷ Belgisch Staatsblad - 13 februari 2003

⁸ overeenkomstig bijlage I van de Seveso III-richtlijn en tevens rekening houdend met de optelregel

⁹ De bevinding in een RVR dat de voldoende veiligheidsafstand op planniveau wordt gerespecteerd, betekent niet dat in het kader van de vergunningverlening er geen noodzaak zou bestaan tot het verkrijgen van een afwijking op de verbodsbepaling in artikel 5.17.4.1.3. van Vlarem II.

- waardevolle natuurgebieden en bijzonder kwetsbare gebieden in de nabijheid van Seveso-inrichtingen te beschermen, indien nodig door een voldoende veiligheidsafstand te laten bestaan of door andere passende maatregelen
- Op niveau van de vergunningverlening: door bij de vergunningverlening van bedrijven met belangrijke hoeveelheden gevaarlijke producten (de zogenaamde hogedrempelinrichtingen) de risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen voorafgaandelijk te laten evalueren in een omgevingsveiligheidsrapport (OVR), zonder afbreuk te doen aan de mogelijkheid om ook bij de vergunningverlening van de andere Seveso-inrichtingen (de zogenaamde lagedrempelinrichtingen) gemotiveerd en binnen de grenzen van de redelijkheid, bijkomende en voorafgaandelijke evaluaties te vragen om de externe risico's te beoordelen.

Het (ontwerp-)RVR situeert zich op het planniveau. Het planvoornemen omvat als aandachtsgebieden te kwalificeren zones die zich situeren binnen de consultatiezone van bestaande Seveso-inrichtingen. Een van deze Seveso-inrichtingen maakt bovendien deel uit van het plangebied. Het (ontwerp-)RVR ziet erop toe dat door de nieuwe bestemming en/of aanpassingen van de stedenbouwkundige voorschriften, de preventie of de beperking van de gevolgen van zware ongevallen niet in het gedrang komt. Dit gebeurt zowel t.a.v. lagedrempel- als hogedrempelinrichtingen.

OVERZICHT – Overeenkomstig de opdracht voor het opmaken van het (ontwerp-)RVR wordt er eerst een toelichting gegeven bij de algemene methodiek om daarna de volgende situaties in meer detail te beschouwen:

- geplande ontwikkelingen rond bestaande inrichtingen
- ontwikkeling van geplande bedrijventerreinen
- domino-effecten

1. METHODIEK

1.1. ALGEMENE TOELICHTING BIJ AANPAK

ALGEMEEN - De methodiek voor het bepalen en beoordelen van de risico's op zware ongevallen voor mens en milieu in het kader van het RVR vindt logischerwijze zijn oorsprong in de werkwijze die al toegepast wordt bij de inplanting van nieuwe hogedrempelinrichtingen, alsook bij belangrijke aanpassingen van bestaande hogedrempelinrichtingen. In dit verband is het belangrijk te wijzen op het bestaande verschil in aanpak ten aanzien van de mens enerzijds en het milieu anderzijds, waarbij in praktijk van respectievelijk 'externe (mens)risico's' en 'milieurisico's' gesproken wordt, m.n.:

- **Externe (mens)risico's**
In het kader van een omgevingsveiligheidsrapport (OVR) betreffen de risico's van zware ongevallen ten aanzien van de mens in de omgeving van een hogedrempelinrichting de zgn. externe (mens)risico's, wat meer algemeen ook 'externe veiligheid' wordt genoemd. Naast een kwalitatieve beschrijving van de scenario's

voor zware ongevallen zowel ten aanzien van de mogelijke oorzaken als gevolgen (vlinderdasmodel) wordt een kwantitatieve aanpak toegepast. Binnen het kader van de kwantitatieve risicoanalyse in een omgevingsveiligheidsrapport worden risicocriteria gehanteerd voor de beoordeling van deze risico's verbonden aan de betrokken inrichting.

In het kader van de ruimtelijke veiligheidsrapportage wordt er geen onderscheid gemaakt tussen hoge- en lagedrempelinrichtingen en worden de externe risico's van zonder meer alle Seveso-inrichtingen beschouwd. De verder gegeven methodiek die zijn oorsprong vindt in de toepassing voor hogedrempelinrichtingen, is zonder meer toepasbaar¹⁰ voor alle Seveso-inrichtingen.

- **Milieurisico's**

De milieurisico's zijn de risico's van zware ongevallen en dit naar het milieu toe zowel binnen de Seveso-inrichting als in de omgeving ervan. Op basis van de aanpak voor hogedrempelinrichtingen in het kader van het omgevingsveiligheidsrapport (OVR) wordt enkel een kwalitatieve aanpak gehanteerd omdat de instrumenten en bovendien ook kwantitatieve toetsingscriteria ontbreken om een analoge werkwijze als voor de mens toe te kunnen passen.

AANDACHTSGEBIEDEN - Ten slotte wordt nog gewezen op het [RVR-besluit] waarbij de aandachtsgebieden zijn vastgelegd, m.n.:

- gebieden met woonfunctie

Gebieden met woonfunctie worden in het kader van voorliggend rapport omschreven als:

1. woongebied, bepaald volgens artikel 5 en 6 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, en de ermee vergelijkbare gebieden vastgesteld in de ruimtelijke uitvoeringsplannen met toepassing van het decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening, thans de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO)
2. groepen van minstens 5 bestaande, niet onteigende of in onteigeningsplannen opgenomen wooneenheden, die een ruimtelijk aaneengesloten geheel vormen, in andere gebieden dan vermeld in 1)

- kwetsbare locaties

Alle terreinen waarop zich scholen, ziekenhuizen en rust- en verzorgingstehuizen bevinden.

- waardevolle of bijzonder kwetsbare natuurgebieden

Eén van de volgende gebieden:

1. de speciale beschermingszones, de definitief vastgestelde gebieden die in aanmerking komen als speciale beschermingszone en de waterrijke gebieden van internationale betekenis overeenkomstig het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

¹⁰ De methodiek kan ook toegepast worden voor bedrijven die niet onder de toepassing van de Seveso III-richtlijn vallen en waar er gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

2. natuurgebieden met wetenschappelijke waarde en de ermee vergelijkbare gebieden, aangewezen op plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening.
- door het publiek bezochte gebouwen en gebieden, incl. recreatiegebieden, waarbij de gemiddelde aanwezigheid minstens 200 personen per dag is of waarbij op piekmomenten minstens 1000 personen aanwezig zijn.
- hoofdtransportwegen:
 1. wegverkeer: de wegen behorende tot de categorieën 'hoofdwegen' en 'primaire wegen van categorie I' uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
 2. spoorwegverkeer: de spoorwegen behorende tot de categorie 'hoofdspoorwegen voor het personenvervoer' uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
 3. luchthavenverkeer in verband met het luchthaventerrein van Zaventem
- externe gevarenbronnen m.n. elementen in de omgeving die de oorzaak kunnen vormen van een zwaar ongeval bij een Seveso-inrichting zoals pijpleidingen, windturbines, hoogspanningslijnen, LPG-stations,...

Een verdere toelichting i.v.m. deze aandachtsgebieden en hoe ermee om te gaan, is terug te vinden in de [Leidraad aandachtsgebieden, 2019].¹¹

1.2. GEPLANDE ONTWIKKELINGEN ROND BESTAANDE INRICHTINGEN

Ten aanzien van de geplande ontwikkelingen rond bestaande inrichtingen wordt hieronder de algemene werkwijze aangegeven om na te gaan in hoeverre deze ontwikkelingen zich in de nabijheid van een bestaande Seveso-inrichting situeren en daardoor een verhoogd risico met zich meebrengen. De aanpak bestaat uit drie grote stappen en wordt doorgevoerd voor elk van de inrichtingen:

- stap 1: Identificatie en analyse van de aanwezige Seveso-inrichtingen waarvan de consultatiezone een zone binnen het planvoornemen (deels) overlapt
- stap 2: Identificatie en analyse van de geplande ontwikkelingen rond deze Seveso-inrichtingen
- stap 3: Beoordeling

De identificatie van de geplande ontwikkelingen wordt gebaseerd op de door de planerende overheid ter beschikking gestelde documenten die het planvoornemen beschrijven en verder (ruimtelijk) duiden.

1.3. GEPLAND(E) BEDRIJVENTERREIN(EN)

ALGEMEEN - Enkel geplande zones waar Seveso-inrichtingen niet worden uitgesloten, komen naar voor in de analyse van de geplande bedrijventerreinen. De analyse in

¹¹ Leidraad Aandachtsgebieden – Versie 2.0 - 01/04/2019 van het Team Externe Veiligheid

voorliggende (ontwerp-)RVR is specifiek omdat het enkel gaat om één zone met een bestaande Seveso-inrichting, m.n. Christeyns NV en waarbij het planvoornemen de activiteiten van deze Seveso-inrichting planmatig wil bestendigen (en begrenzen).

DOMINO-EFFECTEN - Bijkomend wordt vermeld dat het onderzoek van het aspect van domino-effecten tussen Seveso-inrichtingen en dit betreffende zowel nog in te planten Seveso-inrichtingen als bestaande Seveso-inrichtingen, in het algemeen slechts mogelijk is bij het beschikbaar zijn van gedetailleerde informatie aangaande de aard en hoeveelheden van de gevaarlijke producten, de omstandigheden waaronder deze voorkomen, de betrokken processen,... in de Seveso-inrichtingen. De analyse in voorliggende (ontwerp-)RVR is specifiek omdat het enkel gaat om één zone met een bestaande Seveso-inrichting, m.n. Christeyns NV.

2. VOORGENOMEN PLAN

2.1. GEPLANDE ONTWIKKELINGEN ROND BESTAANDE INRICHTINGEN

De informatie aangaande de bestaande Seveso-inrichtingen en de geplande ontwikkelingen in de omgeving ervan, werd verzameld, geanalyseerd en beoordeeld.

De in dit deel opgegeven afstanden zijn steeds de minimale afstanden tussen de grens van het bedrijfsterrein en de grens van de betrokken zone, tenzij expliciet anders vermeld.

2.1.1. IDENTIFICATIE EN ANALYSE SEVESO-INRICHTINGEN

INFORMATIE - Voorliggend (ontwerp-)RVR houdt rekening met de bestaande Seveso-inrichtingen zoals gekend bij het Team Omgevingseffecten.¹²

Overeenkomstig de geldende regelgeving is het Team Omgevingseffecten aangewezen als coördinerende dienst voor de Seveso-inrichtingen, wat o.m. impliceert dat dit Team als gecentraliseerd contact optreedt. Zowel hoge- als lagedrempelinrichtingen hebben de plicht een kennisgeving in te dienen bij deze dienst teneinde de overheid in kennis te stellen van het feit dat zij Seveso-inrichting zijn.

De Seveso-inrichtingen waarvan de consultatiezone een zone binnen het planvoornemen (deels) overlapt zijn:

- Christeyns NV
Christeyns NV staat in voor de productie van oleochemicaliën, waspoeders en vloeibare detergents voor industriële toepassingen, consumentenwaspoeders en perazijnzuur (desinfectant/bleekmiddel). Ten behoeve van haar activiteiten heeft zij naast de opslag van grondstoffen eveneens opslagruimte voor de opslag van eindproducten.
- KRONOS EUROPE s.a./n.v.
KRONOS EUROPE s.a./n.v. baat langs de Langerbruggekaai te Gent een productie-eenheid uit voor titaandioxide. De productie van titaandioxide uit titaanrijke slak en ertsen wordt uitgevoerd volgens het zgn. chlorideprocédé, dat bestaat uit verschillende stappen en waarbij gebruik wordt gemaakt van chloor.

Op kaart 1 zijn de consultatiezones van de hiervoor genoemde Seveso-inrichtingen aangeduid (waarop ook de overige hogedrempelinrichtingen zijn aangeduid met bijbehorende consultatiezones).

2.1.2. IDENTIFICATIE EN ANALYSE GEPLANDE ONTWIKKELINGEN

De zones van het Ontwerp RUP zijn gevisualiseerd op het [Grafisch plan]. De voor de beoordeling in het kader van voorliggend (ontwerp-)rapport relevante aspecten komen verder specifiek aan bod.

¹² <https://omgeving.vlaanderen.be/seveso-inrichtingen> - stand op 1/12/2023

2.1.3. BEOORDELING

2.1.3.1. ALGEMEEN

AANDACHTSGEBIEDEN - De mogelijke aandachtsgebieden volgens het [RVR-besluit]¹³ binnen de consultatiezone van de hoger geïdentificeerde Seveso-inrichtingen, worden opgesomd in tabel II.1.

Tabel II.1 Overzicht mogelijke aandachtsgebieden binnen de zones die (deels) worden overlapt door een consultatiezone (van Christeyns NV en/of KRONOS EUROPE S.A./N.V.)	
Zone	Identificatie mogelijk aandachtsgebied
Z1 (Zone voor bedrijven_type Seveso)	Externe gevarenbronnen (hoogspanningslijn)
Z2 (Zone voor bedrijven)	Externe gevarenbron (bedrijvigheid), gebied met woonfunctie, publiekstrekkende locatie(s)* en kwetsbare locatie(s)
Z3 (Zone voor gemengde stedelijke functies)	Gebied met woonfunctie, kwetsbare locatie(s), publiekstrekkende locatie(s)*, recreatie, externe gevarenbron (bedrijvigheid)
Z4 (Zone voor stedelijk wonen)	Gebied met woonfunctie, kwetsbare locatie(s), publiekstrekkende locatie(s)*, recreatie, externe gevarenbron (bedrijvigheid)
Z5 (Zone voor bovenlokale wegen)	Externe gevarenbron (transport gevaarlijke producten)
Z7 (Zone voor lokale ontsluitingswegen met nabestemming zone voor openbaar park)	Publiekstrekkende locatie(s)*, kwetsbare locatie(s)
Z8 (Zone voor openbaar park)	Publiekstrekkende locatie(s)*, kwetsbare locatie(s), recreatie
Alle zones behalve in Z1	Kleinschalige constructies voor gemeenschapsvoorzieningen*

* door het publiek bezochte gebouwen en gebieden, incl. recreatiegebieden, waarbij de gemiddelde aanwezigheid minstens 200 personen per dag is of waarbij op piekmomenten minstens 1000 personen aanwezig zijn [LAG]

GROEPSRISICO – Los van de kwalificatie van de geplande ontwikkelingen als aandachtsgebied wordt nagegaan in hoeverre deze ontwikkelingen een bijkomende populatie betekenen.

¹³ in dit verband wordt ook rekening gehouden met de [Leidraad Aandachtsgebieden, 2019]

2.1.3.2. CHRISTEYNS NV

2.1.3.2.1. *Identificatie*

PLAATSGEBONDEN RISICO - De Seveso-inrichting van Christeyns NV is een hogedrempelinrichting waarvan het recentste omgevingsveiligheidsrapport (OVR/20/11) definitief is goedgekeurd op 18 maart 2021. Dit OVR werd opgemaakt in het kader van een omgevingsvergunningaanvraag o.m. voor de uitbreiding inzake opslagactiviteiten en productietanks. In het kader van het voorliggende (ontwerp-)RVR wordt rekening gehouden met de in het goedgekeurde OVR beschreven door de exploitant gewenste uitbreiding, waarvoor het extern (mens)risico groter is in vergelijking met de in hetzelfde OVR omschreven 'huidige' situatie, d.i. zonder de in het betreffende OVR beoordeelde gewenste uitbreiding.

Inzake de aard en hoeveelheden gevaarlijke producten is de inrichting een hogedrempelinrichting door de overschrijding van de hoge drempel voor de milieugevaarlijke producten (cat. E1 en E2), organische peroxiden (cat. P6b) en oxiderende producten (cat. P8). Daarnaast zijn er ook, weliswaar in eerder beperkte hoeveelheden, m.n. ca. 28,5 ton en 11,3 ton toxische stoffen (resp. cat. H2 en H3) en 575 ton ontvlambare vloeistoffen (cat. P5c) aanwezig na de gewenste uitbreiding.

Meer specifiek gaat het om:

- Bulkopslag van grondstoffen en eindproducten;
- Stukgoedopslag van grondstoffen en eindproducten;
- Productieprocessen in mengketels/reactoren;
- Verladen van Seveso-producten

Om meer inzicht te geven in de externe (mens)risico's verbonden aan bovenstaande activiteiten van Christeyns NV zijn verder een aantal gegevens o.m. uit OVR/20/11 samengebracht op kaart 2. Op basis van deze kaart kan besloten worden dat:

- het plaatsgebonden risico van 10^{-6} /jr (= rode IRC op de kaart) dewelke het criterium is voor gebied met woonfunctie, nagenoeg volledig binnen het bedrijfsterrein van Christeyns NV ligt;
- het plaatsgebonden risico van 10^{-7} /jr (= blauwe IRC op de kaart) dewelke het criterium is voor terreinen met kwetsbare locaties, komt in één gebied buiten het bedrijfsterrein van Christeyns NV;

Op basis van het goedgekeurde OVR/20/11 komt dus algemeen naar voor dat het extern (mens)risico verbonden aan de activiteiten van Christeyns NV eerder relatief beperkt is.

GROEPSRISICO – Uit OVR/20/11 komt naar voor dat het groepsrisico beperkt is (met een maximaal slachtofferaantal dat kleiner is dan 10 slachtoffers¹⁴) en hierbij geen verschil is tussen de 'huidige' situatie en de situatie na de gewenste uitbreiding.

2.1.3.2.2. **Beoordeling geplande aandachtsgebieden**

GEBIEDEN MET WOONFUNCTIE - Uit het [Grafisch plan] volgt dat de zone Z3 voor gemengde stedelijke functies (bestemd voor o.m. wonen en verweefbare bedrijven) in alle richtingen op enige afstand van de IRC van 10^{-6} /jr ligt. Bijkomend dient vermeld dat in de zone Z3 het niet is toegestaan te wonen binnen een zone van 50 m t.o.v. zone Z1 (zone voor bedrijven_type Seveso = zone Z1 – Christeyns NV).¹⁵

Uit het [Grafisch plan] volgt dat de zone Z4 voor stedelijk wonen op enige afstand van de IRC van 10^{-6} /jr ligt, en deze zone Z4 gescheiden is van zone Z1 door de zone voor openbaar park (Z8).¹⁶

In de zone Z2 zijn binnen de 50 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (zone Z1) bedrijfs- of conciërgewoningen niet toegelaten. Zone Z2 ligt overigens op enige afstand van de IRC van 10^{-6} /jr.

KWETSBARE LOCATIES - Uit het [Grafisch plan] blijkt verder dat de zones Z3 en Z4 (waar kwetsbare locaties in de zin van het [RVR-besluit] planologisch zijn toegelaten) in alle richtingen ook op enige afstand van de IRC van 10^{-7} /jr liggen, behoudens (het noordelijke deel van) deelzone Z3a waar deze afstand eerder beperkt is. Planologisch zijn kwetsbare locaties in de zones Z3 en Z4 niet toegestaan binnen 100 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (zone Z1).

In zone Z2 zijn binnen de 100 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (zone Z1) kwetsbare locaties niet toegelaten. Zone Z2 ligt overigens op enige afstand van de IRC van 10^{-7} /jr.

Het deel van zone Z8 dat mogelijk relevant is, is datgene dat aansluit op zone Z1. Omdat dit deel gelegen is binnen de 100 m van de grens van de zone Z1 zijn hier derhalve kwetsbare locaties niet toegelaten. De overige delen van zone Z8, evenals zone Z7, zijn op ruimere afstand gesitueerd van zone Z1.

VEEL PUBLIEK – In de veronderstelling dat de stedenbouwkundige voorschriften zoals publiekstreckende locaties, recreatie, kleinschalige constructies voor gemeenschapsvoorzieningen,... als aandachtsgebied te aanzien zijn, dient hiermee rekening gehouden bij de beoordeling van het groepsrisico (zie § 2.1.3.2.3).

EXTERNE GEVARENBRONNEN - Het planvoornemen laat (al dan niet tijdelijk) economische activiteiten toe waarbij het niet is uitgesloten dat hierbij gevaarlijke producten worden aangewend. Voor de zones Z3 en Z4 worden gezien de functie wonen, hier evenwel geen belangrijke hoeveelheden gevaarlijke producten verwacht. Ook voor de zone Z2 is de verwachting dat de activiteiten niet gepaard zullen gaan met belangrijke hoeveelheden

¹⁴ Het groepsrisicocriterium geldt vanaf 10 of meer slachtoffers.

¹⁵ Binnen de 50 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (zone Z1) zijn tijdelijke invullingen zoals bvb. woningen voor noodopvang, niet toegelaten.

¹⁶ Binnen de 50 m van de grens van de zone voor bedrijven_type Seveso (zone Z1) zijn tijdelijke invullingen zoals bvb. woningen voor noodopvang, niet toegelaten.

gevaarlijke producten. In het algemeen zal het aspect van domino-effecten naar de Seveso-inrichting van Christeyns NV toe pas beoordeeld kunnen worden wanneer er gedetailleerde informatie beschikbaar is aangaande de aard en hoeveelheden gevaarlijke producten. Meer algemeen zal op dat moment rekening gehouden dienen te worden met factoren in de nabije omgeving die een zwaar ongeval kunnen veroorzaken of de gevolgen ervan ernstiger kunnen maken, waarbij eveneens bedrijven die buiten het toepassingsgebied van de Seveso-richtlijn vallen, in beschouwing moeten genomen worden.

Externe domino-effecten van wegtransport (zone Z5) en bovengrondse hoogspanningslijnen (overdruk in het oostelijke gedeelte van zone Z1) zijn niet uitgesloten in zone Z1 doch hiervan is geen relevante invloed te verwachten op het extern risico van Christeyns NV (OVR/20/11).

2.1.3.2.3. **Beoordeling groepsrisico**

In OVR/20/11 komt naar voor dat de populatie ter hoogte van de nabije taverne/feestzaal het meest bijdraagt aan het groepsrisico en dit omwille van relevante effecten van warmtestraling van magazijnbrand. Gezien het feit dat het groepsrisico van Christeyns NV beperkt is en ruimschoots voldoet aan het risicocriterium, en er in het kader van de geplande ontwikkelingen ter hoogte van de taverne/feestzaal (binnen zone Z1¹⁷) geen grotere populatie te verwachten is, is aldus aan de geplande ontwikkelingen geen belangrijke invloed op het groepsrisico verbonden.¹⁸

Los van de kwalificatie als aandachtsgebied dient met publiekstreckende locaties, recreatie, kleinschalige constructies voor gemeenschapsvoorzieningen,... rekening gehouden bij de beoordeling van het groepsrisico.

Op basis van de stedenbouwkundige voorschriften dienen de publiekstreckende locaties alsook de kleinschalige constructies voor gemeenschapsvoorzieningen sowieso een afstand van 100 m tot de grens van zone Z1 te houden. Buiten die afstand van 100 m tot zone Z1 zijn er op basis van OVR/20/11 zonder meer geen relevante effecten te verwachten zodat er geen invloed is op het groepsrisico van Christeyns NV.

Voor recreatie die niet als 'publiekstreckende locatie' is te aanzien in de zin van de stedenbouwkundige voorschriften [Stedenbouwkundige voorschriften], is dergelijke afstandseis niet opgenomen in het Ontwerp RUP. Daar het voorzorgsbeginsel de plannende overheid er niet heeft toe aangezet hiervoor een minimale afstand tot zone Z1 op te leggen, gaat dit (ontwerp-)RVR er vanuit dat de bijkomende populatie eerder beperkt zal zijn. Op basis van OVR/20/11 komt bovendien naar voor dat de relevante effectafstanden algemeen relatief beperkt blijven. De grootste effectafstanden worden gevonden voor de verlading van salpeterzuur, de aardgasleiding alsook voor het scenario van magazijnbrand van compartiment 2. Deze relevante effecten reiken evenwel maar net tot (het noordelijke deel van) de deelzone Z3a, en reiken niet tot de zones Z4 en Z8 (zones waar recreatie mogelijk

¹⁷ waar autonome kantoren zijn uitgesloten

¹⁸ Bovendien kan er in dit verband nog vermeld worden dat de richtlijnen van Team Omgevingseffecten sinds de opmaak van OVR/20/11 gewijzigd zijn in de zin dat effecten van warmtestraling van magazijnbrand niet meer in rekening moeten gebracht worden voor de bepaling van het extern risico.

is). Dit betekent dat op basis van OVR/20/11 (gewenste uitbreiding) een bijkomende populatie omwille van recreatie in de zones Z3, Z4 en/of Z8 geen invloed heeft op het groepsrisico van Christeyns NV.

2.1.3.3. KRONOS EUROPE S.A./N.V.

2.1.3.3.1. Identificatie

Het plaatsgebonden risico van KRONOS EUROPE S.A./N.V. houdt in hoofdzaak verband met de aanwezigheid en het gebruik van chloor. Ter hoogte van het plangebied is het plaatsgebonden risico zonder meer verwaarloosbaar, tzt. ligt dit beduidend lager dan 10^{-7} /jr.

Afgezien van de externe risico's van Christeyns NV zelf, strekt de consultatiezone van KRONOS EUROPE S.A./N.V. zich uit tot (een deel¹⁹ van) het plangebied. De maximale relevante effectafstand van KRONOS EUROPE S.A./N.V. bedraagt 6,2 km en betreft toxische effecten bij blootstelling aan chloor (bij verblijf buiten, onbeschermd en zonder te vluchten). Nagegaan dient dus te worden in hoeverre het planvoornemen tot gevolg heeft dat KRONOS EUROPE s.a./n.v. al dan niet aan het groepsrisicocriterium kan blijven voldoen.

2.1.3.3.2. Beoordeling geplande aandachtsgebieden

Het plangebied ligt zonder meer op ruime afstand van de IRC van 10^{-7} /jr van KRONOS EUROPE s.a./n.v.

2.1.3.3.3. Beoordeling groepsrisico

Voor wat het groepsrisico betreft, wordt een inschatting gemaakt van de invloed van een extra populatie ter hoogte van het plangebied. Binnen het deel van het plangebied dat binnen de consultatiezone is gelegen, ligt de kans op doding tussen 1 en 2% voor personen buitenhuis aanwezig. Voor personen binnenshuis is er zonder meer geen relevante impact te verwachten. De fractie van het aantal personen buitenhuis bedraagt voor gebieden met woonfunctie, voor scholen, voor kantoren en voor industriegebieden maximaal 7% m.n. overdag [HBRB]. Het voorgaande betekent dat voor iedere bijkomende 1000 personen binnen het plangebied (voor zover althans gelegen binnen de consultatiezone) en in de veronderstelling dat deze personen allemaal binnen de toxische wolk aanwezig zijn, er maximaal enkele slachtoffers bijkomend te verwachten zijn. Dergelijke beperkte toename heeft slechts een zeer beperkte invloed op het groepsrisico verbonden aan KRONOS EUROPE s.a./n.v., en geen invloed op de uitkomst van de toetsing van het groepsrisico aan het risicocriterium.

Voor publiekstreckende locaties waar personen in open lucht aanwezig kunnen zijn, werd een controleberekening voor het groepsrisico uitgevoerd. In het noordelijke deel

¹⁹ Merk in deze op dat de consultatiezone wordt uitgezet vanaf de bedrijfsgrens. De consultatiezone is in dit geval verbonden aan de opslag van chloor die zich in het noordelijke deel van het bedrijfsterrein van Kronos Europe situeert. Dit betekent dat de maximale relevante effectafstand minder ver reikt in het plangebied dan door de consultatiezone weergegeven op kaart 1.

(dichtst bij KRONOS EUROPE s.a./n.v. gelegen) van het plangebied werd hierbij een populatie van 1000 personen in open lucht op 1 ha verondersteld. Voor deze situatie volgt dat hiervan geen invloed naar voor komt op de groepsrisicocurve van KRONOS EUROPE s.a./n.v. Bijgevolg kan geconcludeerd worden dat van publiekstrekkende locaties binnen het plangebied er geen invloed is op de uitkomst van de toetsing van het groepsrisico van KRONOS EUROPE s.a./n.v. aan het risicocriterium.

2.1.4. SAMENVATTEND BESLUIT

Uit de hierboven uitgevoerde beoordeling volgt dat de geplande ontwikkelingen in de omgeving van de bestaande Seveso-inrichtingen Christeyns NV en KRONOS EUROPE S.A./N.V. op een voldoende veiligheidsafstand ervan gelegen zijn.

2.2. GEPLANDE BEDRIJVENTERREINEN

2.2.1. ALGEMEEN

Eén van de doelstellingen van het planvoornemen is een planologisch kader te bieden voor de activiteiten van de bestaande Seveso-inrichting van Christeyns NV, gelegen in de zone Z1 van het beoogde GemRUP.

Hoewel het ruimtelijk concept binnen meerdere zones van het planvoornemen bedrijvigheid of economische activiteiten voorziet, zijn enkel binnen de zone Z1 Seveso-inrichtingen toegelaten, met daarbij de nuance dat deze toelating maar geldt voor zover de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers.²⁰

In de zone Z2 zijn Seveso-inrichtingen uitgesloten, maar binnen deelzone Z2a behoren *activiteiten* van Christeyns NV, GOVI en eventuele rechtsopvolgers weliswaar planologisch tot de mogelijkheden. Het specifieke stedenbouwkundig voorschrift stipuleert wel dat deze activiteiten geen aanwezigheid van hoeveelheden Seveso-producten die aanleiding kunnen geven tot een zwaar ongeval met onaantoonbare externe menseffecten tot gevolg, zoals bedoeld in de Vlaamse regelgeving inzake Seveso-inrichtingen, met zich meebrengen. Bij het beoordelen van de aanvaardbaarheid van de externe menseffecten van een activiteit in deze deelzone Z2a moet, zo bepaalt het voorschrift, altijd rekening gehouden worden met de potentiële aanwezigheid van kwetsbare locaties, publiekstrekkende locaties en woningen, en dit in toepassing van de voorschriften van (zone) Z3.

Het doel van voormeld voorschrift is planologisch te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid bestaat om kwetsbare locaties, publiekstrekkende locaties en woningen te realiseren. Voor het garanderen van de voldoende afstand tot een Seveso-inrichting hanteert de Vlaamse regelgeving de risicocriteria die van toepassing zijn op het *geheel* van de Seveso-inrichting [Code goede praktijk risicocriteria]. Derhalve moet voor het invullen van de voldoende afstand ten opzichte van de gehele Seveso-inrichting van Christeyns NV het risicocriterium voor het plaatsgebonden risico van 10^{-7} /jr voor kwetsbare locaties toegepast worden binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.²¹ Bijkomend zal voldaan moeten worden aan het groepsrisicocriterium hierbij rekening houdend met o.m. publiekstrekkende locaties binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.

Bijgevolg maakt enkel (het bedrijventerrein van) van zone Z1 samen met deelzone Z2a het voorwerp uit van een verdere evaluatie binnen dit (ontwerp-)RVR. Bij deze evaluatie wordt uitgegaan van de planologische voorwaarde dat binnen de Seveso-inrichting enkel

²⁰ Uit de (niet-verordenende) toelichting bij het stedenbouwkundig voorschrift blijkt dat de activiteiten van Christeyns nv, GOVI en de eventuele rechtsopvolgers wel verder kunnen evolueren, maar dat het niet de bedoeling is om de omschreven activiteiten volledig te wijzigen en een nieuwe Seveso-activiteit in een totaal andere sector (zoals bv. raffinaderij, petrochemie, vuurwerkdepot of kunstmestfabriek) op te starten.

²¹ Omdat de bestemming voor de zone Z3 o.m. in wonen voorziet, moet ten minste rekening gehouden worden met het risicocriterium voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} /jr dat evenwel minder streng is in vergelijking met het risicocriterium van 10^{-7} /jr voor kwetsbare locaties.

de activiteiten die betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers toegelaten zijn.

Onder bedrijfsexploitatie wordt in dit (ontwerp-)RVR verstaan (niet-limitatief): de ontwikkeling en productie van oleochemicaliën, fijnchemie, waspoeders en vloeibare detergenten voor industriële- en consument toepassingen, perazijnzuurproducten, ontsmettings- en bleekproducten alsook alle daaruit voortvloeiende activiteiten.²⁴ Hierbij wordt dan op basis van het Ontwerp RUP binnen dit (ontwerp-)RVR aangenomen dat deze bedrijfsactiviteiten (van Christeyns NV, GOVI en de eventuele rechtsopvolgers) wel verder kunnen evolueren, maar dat het niet de bedoeling is om de hiervoor omschreven activiteiten m.b.t. de (bedrijfs)exploitatie volledig te wijzigen en een nieuwe Seveso-activiteit in een totaal andere sector (zoals bv. raffinaderij, petrochemie, vuurwerkdepot of kunstmestfabriek) op te starten. Uiteraard dient bij dergelijke toekomstige wijzigingen of evolutie de Seveso-inrichting in overeenstemming te blijven met de geldende risicocriteria.

Binnen de evaluatie in voorliggend (ontwerp-)RVR wordt een onderscheid gemaakt tussen de aandachtsgebieden waarvoor een criterium voor het plaatsgebonden risico geldt, m.n. de gebieden met woonfunctie en terreinen met kwetsbare locaties, en de overige aandachtsgebieden. Eveneens wordt het groepsrisico in beschouwing genomen bij de evaluatie.

2.2.2. ZONE Z1 EN DEELZONE Z2A – ZONE VOOR BEDRIJVEN_TYPE SEVESO

2.2.2.1. ALGEMEEN

In zone Z1 is al een Seveso-inrichting gevestigd, m.n. Christeyns NV (zie kaart 2 voor de contouren van het bedrijfsterrein) en waarbij het planvoornemen de activiteiten van deze Seveso-inrichting planmatig wil bestendigen (en begrenzen).

De toetsing van het planvoornemen als geplande ontwikkeling rond Christeyns NV is hoger uitgevoerd. Hierbij werd uitgegaan van de door Christeyns NV gewenste uitbreiding in OVR/20/11 (zie § 2.1). Voor de evaluatie van de zone Z1 binnen dit (ontwerp-)RVR kan hierop worden teruggevallen.

2.2.2.2. BEOORDELING

2.2.2.2.1. Aandachtsgebieden

Voor de evaluatie wordt uitgegaan van de door Christeyns NV gewenste uitbreiding, zoals opgenomen in OVR/20/11. Voor zone Z1 dat binnen dit (ontwerp-)RVR wordt beoordeeld, komt het volgende naar voor:

- Gebieden met woonfunctie
De IRC van 10^{-6} /jr van Christeyns NV ligt nagenoeg volledig binnen zone Z1, en waar deze IRC buiten zone Z1 komt, overlapt deze enkel voor een zeer beperkt gebied zowel ter hoogte van de Afrikalaan (zone Z5), als ter hoogte van het vormingsstation.

²⁴ Zie toelichting bij het betreffende stedenbouwkundig voorschrift.

Tevens wordt opgemerkt dat er nog een groep van 5 woningen²⁵ gesitueerd is nabij het zuidelijke gedeelte van de productiesite van Christeyns NV langs Afrikalaan 182 (zie aanduiding 'GW' op kaart 2), en deze op enige afstand van de IRC van 10^{-6} /jr gelegen is.

- Terreinen met kwetsbare locaties
De IRC van 10^{-7} /jr van Christeyns NV ligt nagenoeg volledig binnen zone Z1, en waar deze IRC buiten zone Z1 komt, overlapt deze enkel voor een beperkt gebied zowel ter hoogte van de Afrikalaan (zone Z5), als ter hoogte van het vormingsstation.
- Door publiek bezochte gebouwen en gebieden, incl. recreatiegebieden
Op basis van de hoger uitgevoerde evaluatie (zie § 2.1.3.2.3) zijn er ter hoogte van de zones waar er mogelijk dergelijk aandachtsgebied aanwezig kan zijn, geen relevante effecten verbonden aan de hogedrempelinrichting van Christeyns NV te verwachten, of betreft het slechts een beperkt gebied m.n. in het noordelijke deel van de deelzone Z3a.
- Bijzonder kwetsbare natuurgebieden
Binnen een afstand van 2 km van zone Z1 zijn geen bijzonder kwetsbare natuurgebieden aanwezig en worden deze op basis van het ruimtelijk programma in het Ontwerp RUP ook niet gepland;
- Hoofdtransportwegen voor personen
Een hoofdtransportweg (spoorlijn) voor personen is gelegen ten oosten van zone Z1. Vanwege de beperkte effectafstand in de richting van de hoofdtransportweg is er hiervan geen invloed op (de beoordeling van) het extern risico (OVR/20/11). Op basis van het ruimtelijk programma in het Ontwerp RUP zijn er geen bijkomende hoofdtransportwegen voor personenvervoer of wijzigingen of aanpassingen hieraan voorzien;
- Externe gevarenbronnen
Externe domino-effecten van wegtransport, spoortransport, ondergrondse pijpleidingen en bovengrondse hoogspanningslijnen zijn niet uitgesloten in zone Z1 doch hiervan is geen relevante invloed te verwachten op het extern risico van Christeyns NV (OVR/20/11). Op basis van het ruimtelijk programma in het Ontwerp RUP wordt er voor wat de externe gevarenbronnen betreft verwezen naar § 2.1.3.2.2.

Met de uitgangspunten van het Ontwerp RUP kan er geconcludeerd worden dat het toelaten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV binnen de zone Z1 geen afbreuk doet aan de vereiste van de voldoende veiligheidsafstand.

De conclusie van de voldoende veiligheidsafstand geldt ook in het geval de deelzone Z2a tot de Seveso-inrichting van Christeyns NV gaat behoren. In dat geval zal de ontwikkeling in deelzone Z2a alsook in het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, bepaald worden door de eerst ontwikkelde. Om te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, altijd de

²⁵ In BPA nr. 84 wordt in de toelichtingsnota aangegeven dat de woonfuncties zullen verdwijnen.

mogelijkheid moet bestaan om kwetsbare locaties, publiekstrekkende locaties en woningen (gebieden met woonfunctie) te realiseren, is een eenduidiger voorschrift nodig.

2.2.2.2. Groepsrisico

Bijkomend wordt er op gewezen dat, voor wat het groepsrisico betreft, binnen de (maximale) effectafstand thans een taverne, een feestzaal en een kerk gelegen zijn waar respectievelijk 20, 100 en 100 personen aanwezig kunnen zijn (OVR/20/11). Met het planvoornemen zal deze specifieke locatie deel uitmaken van zone Z1 die bestemd is voor (enkel) economische activiteiten.²⁶ Bijgevolg wordt ter hoogte van die specifieke locatie geen belangrijke toename van de populatie verwacht in vergelijking met de huidige situatie, en wordt dit ten aanzien van het groepsrisico en de toetsing ervan aan het betrokken criterium dan ook niet als relevant aanzien.

De effectafstand (OVR/20/11) kruist nog net de noordelijke rand van deelzone Z3a. De omvang van deze zone is te beperkt om relevant te zijn voor de beoordeling van het groepsrisico.

De conclusie ten aanzien van het groepsrisico en de toetsing ervan aan het betrokken criterium geldt ook in het geval de deelzone Z2a tot de Seveso-inrichting van Christeyns NV gaat behoren. In dat geval zal de ontwikkeling in deelzone Z2a alsook in het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, bepaald worden door de eerst ontwikkelde. Om te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid moet bestaan om een belangrijke populatie (o.m. school, publiekstrekkende locaties,...) te realiseren, is een eenduidiger voorschrift nodig.

2.2.3. SAMENVATTEND BESLUIT

In principe zijn enkel binnen de zone Z1 Seveso-inrichtingen toegelaten, met hierbij de nuance dat deze toelating maar geldt voor zover de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers. Eén van de doelstellingen van het planvoornemen is een planologisch kader te bieden voor de activiteiten van de bestaande Seveso-inrichting van Christeyns NV, gelegen in de zone Z1 van het beoogde GemRUP. Met de uitgangspunten van het Ontwerp RUP kan er geconcludeerd worden dat het toelaten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV geen afbreuk doet aan de vereiste van de voldoende veiligheidsafstand.

In het geval de deelzone Z2a tot de Seveso-inrichting van Christeyns NV gaat behoren, zal de ontwikkeling in deelzone Z2a alsook in het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, bepaald worden door de eerst ontwikkelde. Om te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid moet bestaan om een belangrijke populatie incl. kwetsbare locaties te realiseren, is een eenduidiger voorschrift nodig.

²⁶ Autonome kantoren worden uitgesloten in zone Z1

2.3. STEDENBOUWKUNDIGE VOORSCHRIFTEN

ALGEMEEN – Ingevolge Europese regelgeving moeten Lidstaten ter preventie van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn en de beperking van de gevolgen ervan, de aanwezigheid van Seveso-inrichtingen en de daarmee gepaard gaande mogelijke veiligheidsproblematiek integreren in o.m. hun beleid inzake ruimtelijke ordening. Als doelstelling geldt hierbij dat op een langetermijnbasis een voldoende veiligheidsafstand moet bestaan tussen Seveso-inrichtingen en zgn. aandachtsgebieden. Deze verplichting is in België omgezet via artikel 25 van het SWA dat, gelet op de bevoegdheidsverdeling, voor verdere uitvoering verwijst naar de gewesten.

In het Vlaamse Gewest werd ervoor geopteerd om deze 'integratieverplichting' in te vullen op het niveau van de ruimtelijke uitvoeringsplannen. De reden hiervoor is dat de bepalingen van deze plannen bindend en verordenend zijn en dus o.a. een direct gevolg hebben voor de vergunningverlening (omgevingsvergunning). De integratieverplichting wordt meer concreet doorgevoerd door in de procedure voor het opmaken van bepaalde ruimtelijke uitvoeringsplannen een rapporteringsprocedure in te voeren waarbij via een RVR onder meer de externe risico's worden beoordeeld.

ANALYSE EXTERNE RISICO'S – Uit de evaluatie in voorliggend (ontwerp-)RVR volgt dat rekening houdende met de in het Vlaamse Gewest geldende risicocriteria, het Ontwerp RUP in het licht van de vereiste voldoende (veiligheids)afstand verzoenbaar is zowel vanuit de optiek van de geplande ontwikkelingen rond bestaande Seveso-inrichtingen als ten aanzien van het toelaten/bestendigen van de Seveso-inrichting Christeyns NV binnen de geplande bedrijventerreinen.

In het geval de deelzone Z2a tot de Seveso-inrichting van Christeyns NV gaat behoren, zal het voorschrift voor de ontwikkeling in deelzone Z2a, en de ontwikkeling in het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, bepaald worden door de eerst ontwikkelde. Voor zover de ontwikkelingen binnen deze zones in overeenstemming zijn met de risicocriteria vanuit het oogpunt externe veiligheid, wordt de voldoende (veiligheids)afstand gerespecteerd.

Om te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid moet bestaan om een belangrijke populatie incl. kwetsbare locaties te realiseren, is een eenduidiger voorschrift nodig.

VOORSTEL ALTERNATIEVEN VERORDENEND VOORSCHRIFT – Om voor de deelzone Z2a de voldoende afstand planologisch eenduidig te verzekeren, wordt volgend verordenend voorschrift voorgesteld:

In deelzone Z2a zijn activiteiten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV, GOVI en eventuele rechtsopvolgers toegelaten, voor zover de gehele Seveso-inrichting voldoet aan het risicocriterium voor het plaatsgebonden risico van 10^{-7} /jr voor kwetsbare locaties binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.

Bijkomend dient voor de beoordeling van het groepsrisico vanuit de plannend overheid vastgelegd te worden met welke populatie rekening moet gehouden worden binnen het

deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt. Voorstel is om het verordenend voorschrift aan te vullen als volgt:

Bijkomend moet de gehele Seveso-inrichting voldoen aan het groepsrisicocriterium waarbij binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, rekening wordt gehouden met een populatie van x personen/ha en een verdeling inzake aanwezigheid binnen/buiten, gedurende de dag/nacht en gedurende week/weekend (populatie is nader te bepalen).

Een (mogelijks voor Christeyns NV strenger) alternatief voor dit tweeledig voorschrift is om voor activiteiten in deelzone Z2a planologisch te verankeren dat er geen zware ongevallen met relevante effecten op de mens (1% letaliteit zoals bepaald in het kader van het veiligheidsrapport) in de deelzone Z3a te verwachten zijn. Hiermee wordt verzekerd dat er vanuit het oogpunt externe veiligheid geen enkele beperking zal zijn binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.

Een voorstel van verordenend voorschrift in dit verband, is als volgt:

In de deelzone Z2a zijn activiteiten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV, GOVI en eventuele rechtsopvolgers toegelaten, voor zover aan deze activiteiten geen mogelijke scenario's van zware ongevallen verbonden zijn waarvan relevante effecten (1% letaliteit zoals bepaald in het kader van de veiligheidsrapportering) reiken tot binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt.

3. DOMINO-EFFECTEN

ALGEMEEN - Een incident in de omgeving van een Seveso-inrichting kan een relevante impact hebben op installaties in deze Seveso-inrichting en op die manier aanleiding geven tot domino-effecten. Impact op installaties is hoofdzakelijk gekoppeld aan incidenten met brandbare stoffen en explosieven (met effecten van warmtestraling en overdruk). Meer bepaald is hiervoor typisch de aanwezigheid van deze stoffen in belangrijke bulkhoeveelheden vereist.

BESTAANDE SEVESO-INRICHTING – De bestaande Seveso-inrichting Christeyns NV bevindt zich in zone Z1. In OVR/20/11 van deze Seveso-inrichting zijn domino-effecten reeds beoordeeld.

PLANVOORNEMEN – De zones waar externe gevarenbronnen niet zijn uitgesloten, werden hoger bij de evaluatie van de geplande ontwikkelingen en van het geplande bedrijventerrein reeds behandeld.

III. MOEILIKHEDEN EN LEEMTEN IN DE KENNIS

1. INFORMATIEVERZAMELING

Het uitgangspunt van dit (ontwerp-)RVR is het Ontwerp RUP.

Bij de identificatie van de hoge- en lagedrempelinrichtingen werd de doorgevoerde aanpak reeds beschreven en wordt er rekening gehouden met de situatie dd. 1/12/2023, zoals beschikbaar bij het Team Omgevingseffecten van de afdeling GOP.²⁷

2. EXTERNE (MENS)RISICO'S & MILIEURISICO'S

2.1. ALGEMEEN

RISICOBEREKENING – In het kader van het (ontwerp-)RVR heeft het begrip risico zowel een schade- als een waarschijnlijkheidsdimensie en wordt teruggegrepen naar de definitie van risico in de Seveso III-richtlijn:

Het risico is de waarschijnlijkheid dat een bepaald effect zich binnen een bepaalde periode of onder bepaalde omstandigheden voordoet.

In de omgeving van een risicodragende activiteit kan men zeer uiteenlopende *omgevingsobjecten* terugvinden, zoals personen, gebouwen, fauna, flora, enz. In de definitie van risico zit de term "*effect*" (schade) vevat. De mogelijke effecten van een ongeval hangen niet alleen af van de aard en de omvang van het ongeval zelf, maar ook van de kwetsbaarheid van het omgevingsobject voor het ongeval.

Om een evaluatie te kunnen maken van het risico moet men beschikken over een schademodel, tzt. over een model dat een verband legt tussen de aard en omvang van het ongeval en het te verwachten effect.

Schademodellering is een zeer complexe aangelegenheid gekenmerkt door grote onzekerheden. Voor veel omgevingsobjecten zijn tot op heden nog geen (algemeen aanvaarde) schademodellen beschikbaar of zijn dermate veel (onbeschikbare) gegevens vereist, dat de modellen niet toepasbaar zijn in de praktijk. Volgens de aard van het omgevingsobject wordt bij de veiligheidsrapportage in het Vlaamse Gewest een onderscheid gemaakt tussen de externe mensrisico's en de milieurisico's. De externe mensrisico's worden ook kortweg 'externe risico's' genoemd.

2.2. EXTERNE (MENS)RISICO'S

Bij de externe (mens)risico's handelt het uitsluitend om de risico's voor personen in de omgeving van een inrichting. Hierbij wordt uitgegaan van de reeds jaren toegepaste

²⁷ <https://omgeving.vlaanderen.be/seveso-inrichtingen> - stand op 1/12/2023

praktijk in het kader van de veiligheidsrapportage waarbij rekening gehouden wordt met de acute, letale risico's voor de (gemiddelde) populatie in de omgeving. Vermeld wordt dat met de toegepaste methodiek met behulp van de subselectie het aspect van het groepsrisico niet gevat wordt²⁸. Het extern risico van opslagmagazijnen (toxische rookgassen) wordt algemeen niet gevat door de methodiek met behulp van de subselectie zodat dit aspect voor de bestaande Seveso-inrichtingen apart werd onderzocht.

In het kader van de veiligheidsrapportage in het Vlaamse Gewest worden er aldus drie types van effecten beschouwd omdat ze een acute²⁹ dreiging voor de omwonenden inhouden. Het gaat om:

- Gevaren verbonden aan de incidentele vrijzetting van gassen of dampen die acuut toxisch zijn bij inhalatie.
- Gevaren verbonden aan de incidentele vrijzetting van ((zeer) licht) ontvlambare stoffen met risico's op brand en/of explosie.
- Gevaren verbonden aan explosieve stoffen.

2.3. MILIEURISICO'S

2.3.1. ALGEMEEN

Bij de milieurisico's handelt het om de risico's voor het milieu zowel binnen de betrokken inrichting als erbuiten. De belangrijkste verschillen tussen de mensrisico's en milieurisico's situeren zich op volgende vlakken:

- Voor de mensrisico's wordt slechts één (geïdealiseerde) schadereceptor beschouwd, nl. de mens. In het milieu kan men 5 soorten schadereceptoren in beschouwing nemen, nl. de landfauna en -flora, de waterfauna en -flora en de avifauna. Binnen elk van deze soorten vindt men bovendien zeer uiteenlopende populaties terug. Daar waar men in het kader van de risicoanalyse nog kan spreken over een "gemiddelde" mens (juister: een gemiddelde menselijke populatie), is het niet mogelijk te spreken over bv. een "gemiddeld zoogdier" of een "gemiddelde boom".
- Er zijn aanzienlijke leemten in de kennis aangaande de kwetsbaarheid van de schadereceptoren in het milieu t.o.v. warmtestraling, overdrukken, toxische producten, etc.
- Tussen de schadereceptor "mens" en de risicobron bevindt zich een alzijdig, homogeen en steeds aanwezig natuurlijk verspreidingspad, nl. de atmosfeer. De afstand tussen de schadereceptor en de gevarenbron is daardoor een factor die in zeer grote mate de risico's beïnvloedt en er is, behoudens in enkele uitzonderlijke gevallen, steeds een afname van het risico met toenemende afstand.

²⁸ merk op dat voor toekomstige inrichtingen er sowieso aangaande de activiteiten geen detailinformatie is die toelaat het groepsrisico te bepalen zodat dit aspect niet als een tekortkoming van de methodiek zelf is te aanzien

²⁹ vooraleer bijkomende veiligheidsmaatregelen (bv. rampenplan) in werking kunnen gesteld worden

- Voor een aantal belangrijke schadereceptoren, zoals de waterfauna en -flora, is de afstand vaak een parameter van ondergeschikt belang. Volgende voorbeelden kunnen dit duidelijk maken:
 - Een incidentele emissie van een milieugevaarlijke stof in een stromend oppervlaktewater houdt enkel risico's in stroomafwaarts van het emissiepunt en niet stroomopwaarts. Dit betekent dat op nagenoeg identieke afstand van de risicobron er zowel een belangrijk als een verwaarloosbaar risico kan bestaan.
 - Door het verspreidingspad, bv. riolering, kan het schadegebied van een ongeval over grote afstanden verlegd worden. Dit kan ertoe leiden dat de milieurisico's in de nabijheid van de gevarenbron beduidend kleiner kunnen zijn dan op grote(re) afstand.
 - Op het verspreidingspad (bv. waterloop) kan, ver buiten het studiegebied van het RVR, een bijzonder kwetsbare bestemming gelegen zijn.
 - Voor de evaluatie van de mensrisico's zijn bepaalde risicocriteria voorhanden die toelaten een ruimtelijke zonering door te voeren. Voor milieurisico's zijn nog geen criteria vastgesteld.

Bovenstaande elementen geven aan dat het doorvoeren van een ruimtelijke zonering m.b.t. milieurisico's op dit ogenblik niet mogelijk is wegens de vele leemten in de kennis, door de grote diversiteit aan schadereceptoren, door het ontbreken van risicocriteria, etc. T.o.v. bepaalde schadereceptoren is het zelfs de vraag of een ruimtelijke zonering zoals men deze momenteel kent (d.i. een zonering gebaseerd op afstand) wel wenselijk is.

Verder wordt in meer detail ingegaan op vnl. de landhabitats en de waterhabitats.

2.3.2. LANDHABITATS

Voor de landhabitats (met landfauna en -flora en avifauna) worden de mensrisico's (voorlopig) als referentie gehanteerd. Volgende argumenten kunnen hiervoor aangehaald worden:

- De toxische risico's voor de mens worden in de QRA bepaald op basis van de toxiciteit van de stoffen voor (een weliswaar beperkte aantal) zoogdierspecies (veelal ratten en muizen, in mindere mate cavia's, konijnen, katten, honden en primaten). Bij de omzetting van de toxiciteit voor dieren naar deze voor mensen worden een aantal veiligheidsfactoren ingevoerd.

Aangaande de toxische risico's van stoffen voor de fauna zijn weinig bruikbare gegevens bekend. Uit de beschikbare veiligheidsrapporten komt evenwel tot uiting dat de stoffen met de belangrijkste toxische risico's voor de mens evenzeer het grootste risico voor de fauna inhouden. Het betreft in het bijzonder gassen met een corrosieve werking zoals chloor, ammoniak, waterstofchloride, e.d. Belangrijke schade aan fauna is voor deze gassen te verwachten bij concentraties die dodelijk zijn voor de mens.
- De explosierisico's voor mensen worden bepaald door de kwetsbaarheid van gebouwen waarin ze (kunnen) vertoeven. Directe doding van de mens door overdrukken is niet voorzienbaar, tenzij in de onmiddellijke omgeving van het

explosiecentrum. Fauna en flora zijn m.a.w. veel minder kwetsbaar voor explosies dan de mens en in dit opzicht vormen de mensrisico's dan ook een bovengrens voor de milieurisico's.

- De mens is ook veel kwetsbaarder³⁰ voor warmtestraling dan de fauna en flora. Dieren worden door hun pels, veren of uitwendig skelet beschermd; schroeischade aan de flora treedt slechts op bij warmtestralingsniveaus die beduidend hoger zijn dan deze waarbij ernstige verbranding van de menselijke huid optreedt. Praktisch kan men stellen dat de fauna en de flora slechts risico lopen binnen en in de onmiddellijke nabijheid van de vuurhaard, mensen daarentegen ook op grotere afstand.

In dit opzicht dient wel bemerkt te worden dat verspreiding van vuur via de flora in bepaalde gevallen een specifiek risico kan vormen voor een habitat (bv. heide). Men kan zich evenwel de vraag stellen of het natuurlijke risico op brand, het brandrisico verbonden aan de menselijke activiteiten binnen deze gebieden (bv. toerisme) en brandstichting niet een veel groter risico voor deze habitats vormen dan eventuele omliggende bedrijven.

Op basis van voorgaande argumenten kan men er van uitgaan dat met de kennis van de mensrisico's ook de belangrijkste aandachtspunten voor de risico's t.o.v. de landhabitats aangegeven worden.

2.3.3. WATERHABITATS

Zoals aangegeven in de inleiding wordt een ruimtelijke zonering m.b.t. de risico's voor de waterhabitats (waterfauna en -flora) quasi onmogelijk gemaakt door het feit dat het risico niet (of slechts ten dele) bepaald wordt door de afstand tussen de gevarenbron en de schadereceptoren. Er bestaan evenmin risicocriteria voor deze receptoren.

De mensrisico's bieden in dit kader ook weinig aanknopingspunten. Voorlopig kunnen enkel aandachtspunten aangegeven worden op basis van het al dan niet aanwezig zijn van aquatoxische stoffen in *voldoende* grote hoeveelheden.

2.3.4. BESLUIT

Uit het voorgaande volgt dat er inzake kwantificering van de mogelijke impact van accidentele vrijzettingen van gevaarlijke stoffen op de fauna en flora een (bekende) leemte in de kennis is. Dit betekent dat deze evaluatie in voorliggend rapport ook kwalitatief blijft.

³⁰ in het kader van de kwantitatieve risicoanalyse in een omgevingsveiligheidsrapport wordt bij de beoordeling van de kwetsbaarheid van de mens inzake blootstelling aan warmtestraling aangenomen dat hij onbeschermd is (naakt)

IV. ALGEMEEN BESLUIT

ALGEMEEN – Voorliggend (ontwerp-)RVR, opgemaakt in opdracht van de Stad Gent kadert binnen het proces om te komen tot het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) Afrikalaan. Het uitgangspunt van dit (ontwerp-)RVR is het ruimtelijke programma voor de zones zoals beschreven in het Ontwerp RUP.

GEPLANDE ONTWIKKELINGEN - Inzake de geplande ontwikkelingen nabij de bestaande Seveso-inrichtingen volgt uit de hierboven uitgevoerde beoordeling dat de geplande ontwikkelingen in de omgeving van de bestaande Seveso-inrichtingen Christeyns NV en KRONOS EUROPE S.A./N.V. op een voldoende veiligheidsafstand ervan gelegen zijn.

GEPLANDE BEDRIJVENTERREINEN - Enkel binnen de zone Z1 zijn Seveso-inrichtingen toegelaten, met hierbij de nuance dat deze toelating maar geldt voor zover de activiteiten enkel betrekking hebben op de exploitatie van Christeyns NV, GOVI en hun eventuele rechtsopvolgers. Eén van de doelstellingen van het planvoornemen is een planologisch kader te bieden voor de activiteiten van de bestaande Seveso-inrichting van Christeyns NV, gelegen in de zone Z1 van het beoogde GemRUP. Met de uitgangspunten van het Ontwerp RUP kan er geconcludeerd worden dat het toelaten van de Seveso-inrichting van Christeyns NV geen afbreuk doet aan de vereiste van de voldoende veiligheidsafstand.

De conclusie van de voldoende veiligheidsafstand geldt ook in het geval de deelzone Z2a tot de Seveso-inrichting van Christeyns NV gaat behoren voor zover de ontwikkelingen binnen de deelzone Z2a en in het deel van deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot de grens van zone Z1 valt, in overeenstemming zijn met de risicocriteria vanuit het oogpunt externe veiligheid.

VOORSTEL ALTERNATIEVEN STEDENBOUWKUNDIG VOORSCHRIFTEN - Om planologisch eenduidig te verzekeren dat binnen het deel van de deelzone Z3a dat buiten de 100 m tot zone Z1 valt, altijd de mogelijkheid moet bestaan om een belangrijke populatie incl. kwetsbare locaties te realiseren, zijn alternatieven voor het stedenbouwkundig voorschrift van deelzone Z2a voorgesteld.

DOMINO-EFFECTEN – Algemeen zal op het moment wanneer er gedetailleerde informatie beschikbaar is aangaande een externe gevarenbron zoals o.m. installaties met gevaarlijke producten, hiermee rekening gehouden dienen te worden in zoverre die een zwaar ongeval kunnen veroorzaken en/of de gevolgen ervan op de Seveso-inrichting binnen de zone Z1.

V. NIET-TECHNISCHE SAMENVATTING

De niet technische samenvatting van voorliggend ruimtelijk veiligheidsrapport is als een apart document bij dit rapport opgenomen.

REFERENTIES

Code goede praktijk risicocriteria, 2006,

'Een code van goede praktijken inzake risicocriteria voor externe mensrisico's van Seveso-inrichtingen', 19/10/2006, verdeeld via een schrijven met kenmerk LNE/AMNE/VR/2006/8354, Dienst Veiligheidsrapportering, 11/2006.

<https://www.lne.be/code-risicocriteria>

Grafisch plan

'Grafisch plan bij het ontwerp RUP nr. 175 Afrikalaan_versie 1 d.d. 30 april 2024', nog in lijn te brengen met de [Stedenbouwkundige voorschriften]

LAG, Leidraad aandachtsgebieden, 2019

'Leidraad aandachtsgebieden', versie 2.0 - 01/4/2019, Team Externe Veiligheid

OVB

'Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning'

RSV, 2010

'Besluit van de Vlaamse Regering tot definitieve vaststelling van een gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen' van 17/12/2010.

RVR-besluit

'Besluit van de Vlaamse Regering van 26/1/2007 houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage', BS 19/6/2007.

Stedenbouwkundige voorschriften

'Stedenbouwkundige voorschriften bij het ontwerp RUP nr. 175 Afrikalaan_versie 2 d.d. 16 mei 2024'.

Toelichtingsnota

'Toelichtingsnota bij het voorontwerp RUP Afrikalaan d.d. 5 mei 2023'.

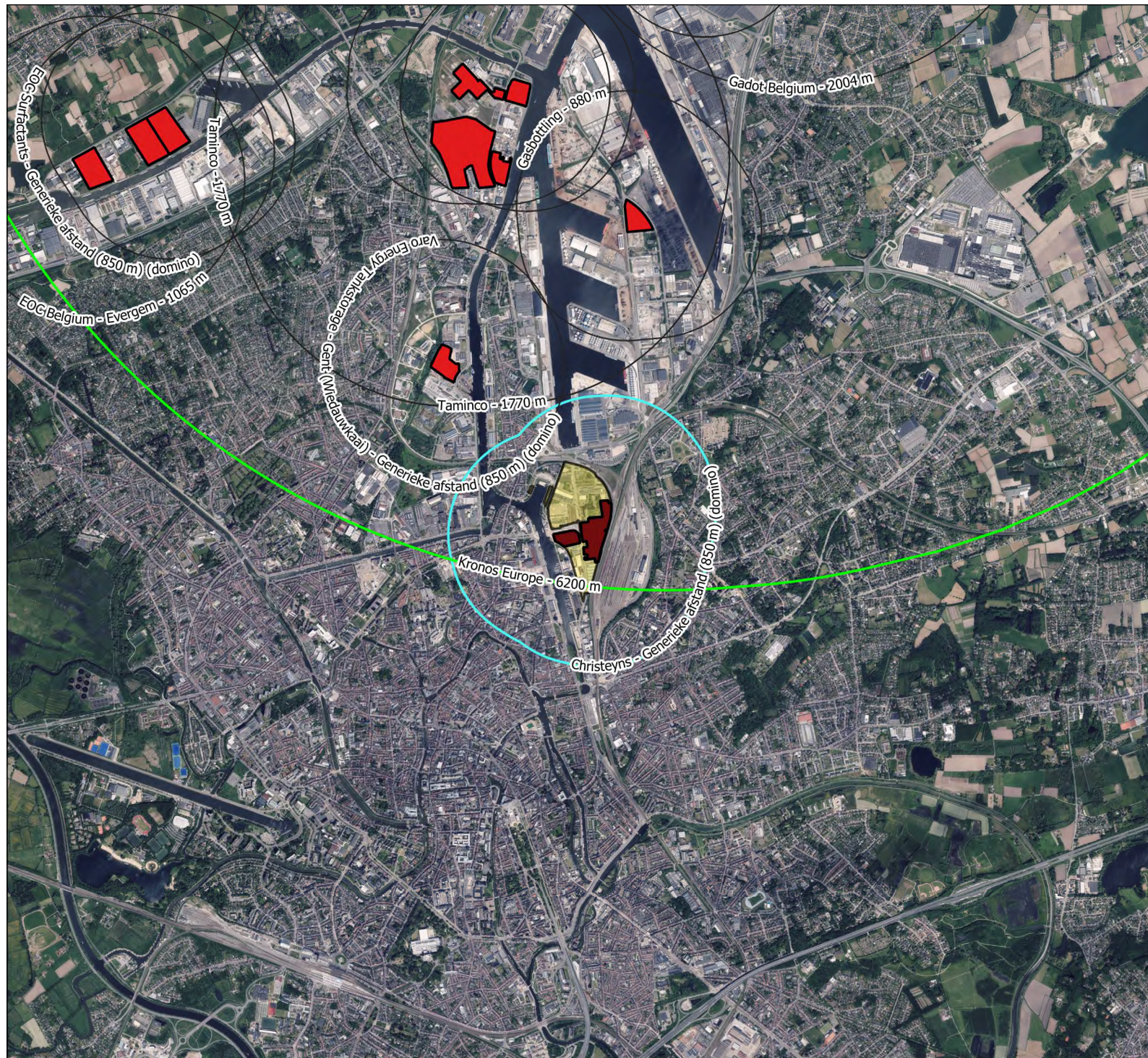
- Schets contour RUP Afrikalaan
- Gemengde zone (wonen en werken)
- Zones voor bedrijvigheid

Deelgebieden

- 1 Spie
- 2 Triferto
- 3 Kaap
- 4 Lubeck
- 5 Afrikalaan
- 6 Christeyns
- 7 Scandinaviestraat

Kaart 1 - Situering deelgebieden

- Schets contour RUP Afrikalaan
- Hogedrempelinrichting

Consultatiezones Seveso-inrichtingen:
situatie: 01/12/2023

Kaart 2 - Kruising consultatiezones
hogedrempelinrichtingen met RUP Afrikalaan

0 600 1.200 m

sertius